

GUIA DIDÀCTICA AMB ACTIVITATS
I DEBATS DE DINAMITZACIÓ DE LA LECTURA

GRANS EINES
PER A PETITS GUERRERS

BULLYING

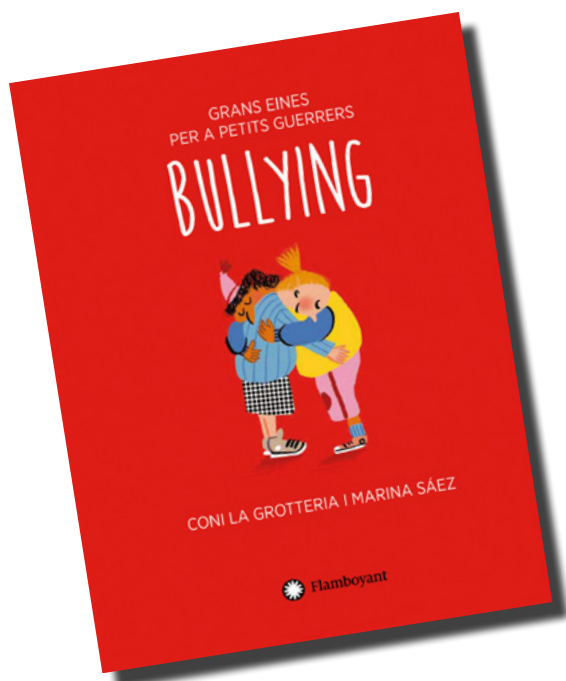
CONI LA GROTTERIA I MARINA SÁEZ

Guia desenvolupada per Coni La Grotteria

© Editorial Flamboyant

Flamboyant

A classe sorgeixen conflictes cada dia i tot sovint fem veure que no passa res. Callem davant d'una empenta, un insult o una humiliació, perquè la por ens paralitza. Però no estem sols! Amb l'ajuda de la família, els amics i l'escola, podem aprendre a reaccionar d'una altra manera i combatre l'assetjament.

**TRENCA EL SILENCI
I NO TINGUIS POR.**

QUÈ SABEM? ABANS DE COMENÇAR

Comencem **presentant el llibre a classe** per introduir les idees inicials i compartir-les entre l'alumnat. Podem proposar algunes preguntes que convidin a la reflexió:

- De què pot tractar, aquest llibre?
- Què és l'assetjament escolar?
- Què vol dir *bullying*?
- En coneixeu algun cas?
- Insultar o riure's d'un amic és *bullying*?
- Passa només a l'escola?

Amb el plantejament d'aquestes qüestions podrem **veure quins coneixements previs té el grup** en relació amb el contingut del llibre.

També podem dinamitzar la conversa llegint l'apartat del llibre «Per què sorgeixen els conflictes?». Després de la lectura del fragment, podem preguntar:

- Hi ha res que puguem fer quan sorgeixen conflictes a classe?
- Quins conflictes es produeixen?
- Com es poden resoldre?

DURANT LA LECTURA COMPARTIM I REFLEXIONEM

Què és el *bullying*?

Anomenem *bullying* (assetjament) una situació en què algú pateix experiències de maltractament o violència per part d'una o més persones, de manera continuada i amb intenció. De fet, la paraula *bully* és anglesa i vol dir 'assetjador'.

Hi ha diferents tipus d'assetjament, i tots provoquen molt de dolor. L'assetjament psicològic o verbal té lloc quan t'insulten i comences a sentir por i inseguretat; el social, quan no et deixen participar en activitats, t'exclouen o et discriminen; el físic, quan fan servir la violència per amenaçar-te i fer-te mal, i el *ciberbullying*, quan les xarxes socials són el canal per enfonsar la víctima.

Sabeu que hi ha un dia per visibilitzar aquesta problemàtica?

El **Dia Mundial Contra l'Assetjament Escolar o *Bullying*** se celebra cada any el 2 de maig a fi de conscienciar sobre un greu problema que afecta milions de nens, nenes i adolescents a tot el món, i que cada any causa un gran nombre de morts, sigui per homicidi o per inducció al suïcidi.

Prevenir l'assetjament escolar és un dels reptes més grans de l'escola. És urgent educar en el respecte per sobre de qualsevol coneixement, començant per fomentar una actitud oberta i comunicativa i afavorint espais de convivència sans i lliures de prejudicis.

A continuació, podeu trobar algunes informacions útils per aprofundir en el tema amb l'alumnat:

[Dia Internacional
contra la Violència i
l'Assetjament Escolar -
#ActúaContraElAcoso](#)

[Pautes per a la
convivència i contra
l'assetjament escolar.
José Antonio Luengo,
psicòleg](#)

ACTIVITAT 1 JOC DE ROL

EDAT	De set a onze anys
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none">• Visualitzar possibles situacions d'assetjament• Educar en la no-violència i la tolerància a les aules• Promoure habilitats socials respectuoses• Fomentar l'empatia a les classes, amb estratègies de diàleg, comunicació, cohesió de grup i capacitat de demanar ajut
DURADA	Sessió de 30 a 40 minuts

DESENVOLUPAMENT

Dividim la classe en **quatre grups**; dos han de representar la situació d'assetjament sense presentar una resolució i els altres dos han de facilitar una idea conciliadora.

Alguns escenaris possibles podrien ser:

- A l'esbarjo un grup d'alumnes volen jugar a pilota i ocupen tot el pati; la resta de l'alumnat no té espai per jugar a altres coses, esmorzar o circular lliurement.
- Cada dia un alumne/a pren el dinar a un altre.

S'inicia la reflexió grupal

Us sembla que algun dels conflictes pot esdevenir un cas d'assetjament escolar?
Què podríem fer en aquesta situació?

ACTIVITAT 2

MUR DELS VALENTS

EDAT	De set a onze anys
MATERIALS	Paper continu i retoladors
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none">• Educar en la no-violència i la tolerància a les aules• Promoure habilitats socials respectuoses• Fomentar l'empatia a les classes, amb estratègies de diàleg, comunicació, cohesió de grup i capacitat de demanar ajut
DURADA	Sessió de 30 a 40 minuts

DESENVOLUPAMENT

En un paper continu **dibuixeu un mur** i **dividiu-lo en quatre segons les preguntes proposades**: «Què diries a l'assetjador? I a la víctima? I als observadors? I als adults?» Convideu els participants a escriure **frases que els dirien en cas d'assetjament escolar a diferents persones del seu entorn**. Podeu dividir les preguntes segons els colors i escriure les frases amb el color corresponent. Per exemple:

I a la víctima?

No és culpa teva. No estàs sol. Parla amb la teva família. Compta amb mi.

Què diries a l'assetjador?

El que fas no està bé. No és sols una broma.

I als observadors?

No et quedis en silenci. Ajuda'l. Actua amb els teus amics. No el deixis sol.

I als adults?

No és cap «joc de nens». Necessito que m'ajudis. No vull canviar-me d'escola.

ADAPTACIONS

Adaptació guiada pel docent:

Es poden **triar un o dos temes a tractar** (per exemple: víctima i assetjador/a), i fer la dinàmica oralment mentre **el docent escriu al mur**. A continuació, es poden tractar altres temes com, per exemple, el dels adults i els observadors per reflexionar i parlar sobre la importància d'avisar un adult i la de cuidar els altres.

Adaptació a partir de vuit anys:

Dividim la classe en **grups de cinc per elaborar una frase** per a cada tipus de persona que forma part de la situació d'assetjament escolar. A continuació, **es posen en comú escrivint sobre el mur** i es crea un mur dels valents.

ACTIVITAT 3

PERSONES VALENTES NIVELL PRO

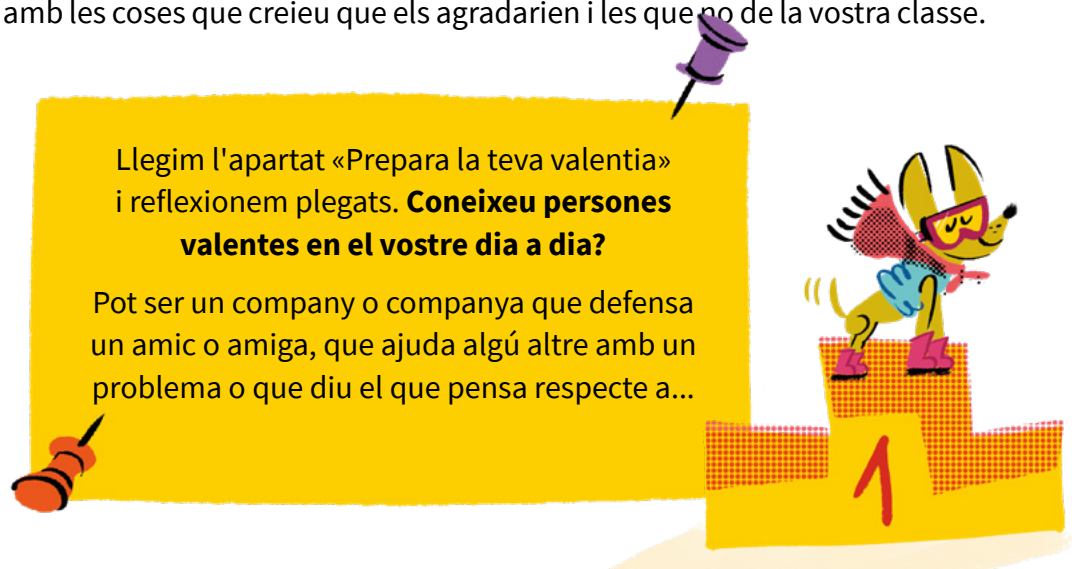
EDAT	De set a onze anys
MATERIALS	Internet
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none">• Promoure espais segurs per expressar pors• Facilitar espais per treballar l'educació emocional• Conèixer què vol dir ser valent• Fomentar l'empatia a les classes, amb estratègies de diàleg, comunicació i cohesió de grup
DURADA	Sessió de 30 a 40 minuts

DESENVOLUPAMENT

Llegim junts l'apartat del llibre «Tu sí que ets valent» i **reflexionem plegats sobre el significat de la paraula valent**. Podem plantejar també algunes preguntes per fomentar el debat: «**Coneixeu persones valentes? Els astronautes o els bombers són valents? En quines situacions em sento valent? Quines situacions em fan por?**»

També podem **cercar informació sobre persones valentes** que amb el seu coratge i actitud van canviar el món. Per exemple:

La **Malala** és una jove molt valenta que ha lluitat pel dret a l'educació de les nenes a tot el món; **Greta Thunberg** és una valenta activista mediambiental sueca. Ens podem imaginar que la Greta o la Malala assisteixen a la nostra escola i **fer dues columnes a la pissarra** amb les coses que creieu que els agradarien i les que no de la vostra classe.

ACTIVITAT 4

CONSCIÈNCIA EMOCIONAL

EDAT	De sis a nou anys
MATERIALS	Paper continu i retoladors
OBJECTIU	<ul style="list-style-type: none">• Facilitar espais segurs de diàleg i de contenció• Ajudar a identificar i gestionar emocions i sentiments• Fomentar l'empatia a les classes, amb estratègies de diàleg, comunicació, cohesió de grup i capacitat de demanar ajut
DURADA	Sessió de 20 a 40 minuts

DESENVOLUPAMENT

Llegim els apartats del llibre: «La xarxa», «El valor de la família» i «El valor de les amistats» i reflexionem plegats:

- Com em sento avui?
- Com em sento quan estic amb la meva família?
- Com em sento al pati amb els meus amics?
- Quines coses em diverteixen?
- Quines situacions m'angoixen?

A continuació, **dibuixem un sol en un paper**, i convidem cada nen o nena a afegir **una emoció simulant els raigs** i que haurà d'explicar amb un exemple.

ABANS D'ACOMIADAR-NOS

En cas d'assetjament escolar cal ensenyar que **sempre s'ha d'actuar** i, sobretot, **que no estan sols ni soles**. Des de l'escola hem d'evitar **falsos mites, com ara que «són coses de nens/es»**, ensenyar que el fet d'**avisar o delatar no vol dir ser un espieta** o **trencar** amb la creença que el que ataca és el més fort o el que pateix violència és el més dèbil. Ajudem a desenvolupar des de la infància una **autoestima sana** i uns **espais de confiança i afecte**.

PAUTES PER PREVENIR L'ASSETJAMENT ESCOLAR

1. Crear **espais de confiança per entendre què és l'assetjament escolar**, quins tipus hi ha i quins són els agents que hi intervenen, a través de les tutories per a iguals, xerrades, debats, escoles de famílies, xerrades amb experts en el tema, etc.
2. Donar a **conèixer el protocol de prevenció** i actuació a través de reunions, circulars i decàlegs, entre d'altres.
3. Implementar programes on es **treballin competències emocionals i socials**.
4. Promoure **el respecte mutu com a eix troncal** del procés educatiu.
5. Treballar la **diversitat** com un valor que ens enriqueix.
6. Treballar **l'empatia, la compassió i la tolerància** des d'etapes primerenques.
7. Crear **normes consensuades** per millorar la convivència.

SOBRE LES AUTORES

Coni la Grotteria

Mestra d'educació infantil, doctoranda en igualtat i escriptora de contes que promouen una cultura de la pau des de la primera infància. Actualment, és la directora pedagògica de l'escola infantil Ituitu de València i ha rebut el Global Teacher Prize 2021. El seu projecte educatiu, Escoles de Pau, ha estat premiat internacionalment i s'ha implementat en centres educatius d'Espanya i Llatinoamèrica.

Marina Sáez

Va néixer a Barcelona. Cada cap de setmana despertava els seus pares amb tota mena de dibuixos. Anys després, la cosa continua més o menys igual. Li agrada dibuixar bigotis de gat i sortir de la línia. I, encara que ho endreci tot per colors, sempre li fa molta mandra fer punta als llapis. Actualment combina la seva professió d'il·lustradora amb la docència. Ha exposat a Barcelona, Atenes, Chicago i Berlín.

